



SDiF

Svenska Dragspelsförbundet i Finland r.f.

Nr 1 årgång 7 2009

Accord

Tidningen för alla dragspelsintresserade



Paul Witick

– guldåldersmästare

ÅLANDS DRAGSPELSKLUBB

– fyllde och firade



Lars-Åke Gustafsson

– vår man
i Sverige



Helmerz

– världsberömda i hela Vörå



Sydösterbottningar

släppte loss på Oktoberfest



Lars-Åke Gustafsson, vårt nya Sverigeombud

Vårt finlandssvenska dragspelsförbunds förre rikssvenske kontaktman Rune Wäringe dog i slutet av 2006. Rune var inte längre aktiv dragspelare, men en äldre gentleman med många anknytningar till dragspelsvärlden. Sistnämnda egenskaper gäller också vårt nya Sverigeombud Lars-Åke Gustafsson, som dock är något yngre gentleman, dessutom utbildad och utövande dragspelare med brett verksamhetsregister. Som sådan kan han förtjäna lite extra uppmärksamhet och därtill som jubilar - det har gått 40 år sen han föddes i Långshyttan i Hedemora kommun.

I begynnelsen var brödrainspirationen viktig. Dels från Bröderna Lindqvist i TV, dels från broder Karl-Arne därhemma, som började spela dragspel i kommunala musikskolan. Det ville också Lars-Åke själv göra när han hade åldern inne, och rätt snart började han uppträda med sin bror och i skolans dragspelsensemble. Redan från tidiga tonår ville han satsa på melodibasdragspel, accordeon. När han 1987 börjat på Bollnäs folkhögskola, med bl.a. Anita Agnas som lärare, väcktes på allvar intresset för sådan modern accordeonmusik som bl.a. företrädades av många nordbor: t.ex. artister som Mogens Ellegaard och kompositörer som Torbjörn Lundqvist och Arne Norheim. En framtid som artist och lärare började te sig naturlig, och så avlades 1995 accordeonpedagogexamen efter 5 års studier för Anita Agnas vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Pedagog och musiker

Lärargärningen har Lars-Åke i huvudsak bedrivit som dragspelslärare och administratör vid Kulturskolan i Järfälla, och sedan ett tiotal år som privatlärare inom ramen för sitt företag GuMus. Till de mer speciella lärar- och ledaruppdragen har hört undervisning vid lägerskolor under Bälgspele vid vägkanten - stämmor i Ransäter, och ledarskap för den på seriös musik inriktade Sundbybergs Dragspelsorkester. En del organisationsengagemang har också tangerat det undervisningsmässiga, som när Lars-Åke under 10 år var aktiv, mest som ordförande, i det numera nedlagda svenska dragspels- och accordeonlärarförbundet SDAF. Också när han i 6 år var medlem i dragspelarnas riksförbunds (SDR) styrelse, ansvarade han särskilt för kurs- och utbildningsärenden.

Jämsides med ledar- och läraruppgifter löper karriären som utövande och uppträdande musiker, och här har registret redan länge sträckt sig på bredden från det traditionellt folknära till det avancerat nutida. Nystar vi från den förstnämnda ändan kan vi nämna det långvariga spelmansmusikaliska duetterande med storebror Karl-Arne, som också avsatt en CD. Ett särmärke för bröderna har varit att de i hög grad haft fiolspelmän som förebilder, och försökt efterlikna dessas fiolistiska uttrycks sätt. Mot den bakgrunden kan man förstå att de kallat sitt senaste konsertkoncept "fiol på dragspel", och att de rönt uppskattning också från många spelmän som annars varit föga dragspelsfrälsta.

Inom den mest seriösa genren gav Lars-Åke på 90-talet solistkonserter med bl.a. barock- och nutidskompositioner, men undervisandet gjorde det småningom svårt att konstant hålla uppe en tillfredsställande repertoar och färdighet på den aktuella kravnivån. Han instuderar dock alltjämt avancerade verk för speciella ändamål, och har bl.a. hunnit medverka på två CD:n med modern accordeonmusik av Krystyna Pettersson - den senare inspelad i fjol.

Argentina-, finn- och dalatango

Som musiker i tiden har Lars-Åke förstas inte undgått att konfronteras med argentinska tangoinfluenser, och ett av de längsta stabila spåren på karriärbanan är samarbetet med gitarristen Fredrik Petrini (f.d. Nilsson) med vilken han spelar nytango under programrubriceringen "Hyllning till Piazzolla". Deras duo *Två deciliter* har blivit alltmer etablerad och efterfrågad, och planer finns på en skivutgåva. Ett mera färskt tangospår har öppnats via Lars-Åkes



Lars-Åke ledde flera år den ambitiösa dragspelsorkestern från Sundbyberg, och dirigerar den här på accordeonfestivalen i Stockholm 2004.

medlemskap i kvintetten Dalatango, där han tillsammans med sångare, fiolist, gitarrist och flöjtist ogenerat varvar äldre och nyare Argentinatangor med traditionell svensk folkmusik. En litet djärv kombination kan man tycka, men publikmottagandet har varit entusiastiskt och t.o.m. inspirerat till tankar på en utlandsturné.

Att uppträda tillsammans med sångerskor utgör en betydande del av den artistiska verksamheten. Hit hör ett redan tidigare eta-



blerat samarbete med vissångerskan Monica Wallstedt, på vars CD "I lunden gröna" 2006 Lars-Åke också medverkade. Tillsammans med Lena Olofsson har han också framträtt med svenska örhängen, gärna avnjutna av t.ex. pensionärspublik. På senare tider har teaterutbildade Monica Juntti kommit med i bilden som samarbetspartner, och här har plötsligt t.o.m. finntangor och finska visor blivit högaktuella genom Monicas tornedalsfinska bakgrund.

Redan en titt på Lars-Åke Gustafssons spellista för årets första månader bekräftar bredden av musikskapet. Ända från uppträdandet som solist med en kammarorkester i St. Tomas kyrka i Stockholm just i dessa dagar, till mer underhållningsmässiga musikkaffe- och visafestprogram i andra miljöer (se Lars-Åkes innehållsrika hemsidor på www.gumus.se).

Stipendier och skivor

Det var från tiderna kring utdimmeringen från högskolan i mitten på 90-talet, som Lars-Åkes profil i det offentliga Dragspelsverige började skärpas på allvar. Då tilldelades han både Andrew Walter- och Ebbe Jularbo-minnesstipendium och gjorde radioprogram med storheter som Lennart Wärmell och Sören Rydgren. De tiderna inleddes även det nämnda engagemanget med Sundbybergsorkestern, liksom organisationsuppdragen i SDAF och SDR. Efter millennieskiftet blev det också skivmedverkan tillsammans med Nils Fläcke och Lars Holm m. fl. på första CD:n med Krystyna Pettersson-musik 2001, och skivan *Folkmusik på dragspel* gjordes med bror Karl-Arne följande år. Senare skivengagemang nämndes ovan, och den planerade tangoplattan med Två deciliter kan utkomma ännu i år.

De tidigare nämnda organisationsuppdragen har följts bl.a. av senare funktionärsåtaganden i Frosini-Deiroföreningen, och ett årligen återkommande planerings- och administrationsbestyr för att i samarbete främst med Anita Agnas arrangera accordeon-festivalerna på Kungliga Musikhögskolan, i praktiken ett slags regelbundna mönstringar av svenskt återväxt och elit på dragspelsområdet, ibland även med utländska gäster.

Och så har då alltså den f.d. aktive i SDAF blivit SDIF-ombud. Det är givetvis en stor fördel att som informationsförmedlare och kontaktman kunna anlita en så synligt och stabilt etablerad dragspelsperson med så många kontakter och engagemang, numera som ovan nämndes t.o.m. litet finskanstrukna. Kanske kan dragspelspedagogen från Stockholm rentav lära finlands-svenskarna något om de rätta finntangotagen och -trycken?

Leif Finnäs



Med gitarristen Fredrik Petrini bildar Lars-Åke sedan länge tangoduon Två deciliter.



Bröderna Lars-Åke och Karl-Arne har länge både spelat och inspelat folkmusik tillsammans. Här framträder de på senaste accordeonfestivalen i Stockholm.